

Motion till riksdagen 2008/09:Ub223

av **Rossana Dinamarca m.fl. (v)**

Validering

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utökad information vid validering av utländsk högskoleutbildning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda en överflyttning av ansvaret för validering av utländsk högskoleutbildning från Högskoleverket till lärosätena.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utse en myndighet som ansvarar för de frågor som tidigare låg på Valideringsdelegationen.

2 Bakgrund

Validering har blivit ett användbart redskap för att ta tillvara praktiska och teoretiska kunskaper inte minst om de har förvärvats utomlands. För validering av utländsk högskoleutbildning har det sedan mitten av 1980-talet funnits en systematisk verksamhet för bedömning och erkännande av denna. Det finns också en väl utvecklad verksamhet för att högskolestudenter ska kunna tillgodoräkna sig utbildning som genomförts utomlands. I detta sammanhang bör också de senare årens utveckling av validering av reell kompetens nämnas, som innebär en skyldighet för högskolorna att bedöma kunskaper och erfarenheter oavsett om de är formellt dokumenterade eller inte. Detta gäller oberoende av vilket land den reella kompetensen har förvärvats i.

Fel! Okänt namn på

3 Information vid validering

Vid bedömning och erkännande av utbildning så är det oerhört viktigt vilken information som lämnas vid valideringen. Högskoleverket lämnar utlåtanden över utbildningar för yrkesverksamhet inom icke reglerade yrken. I dessa utlåtanden kan bl.a. anges utbildningens innehåll och inriktning, vilka ämnen som ingår och deras omfattning och om det ingår något examensarbete. Därtill görs en bedömning vilken svensk utbildning som den sökandes utbildning motsvarar. I de fall utbildningen präglas av nationella förhållanden men i övrigt motsvarar en svensk utbildning nämns detta med tillägg att detta kan kompenseras med relevant yrkeserfarenhet eller kompletterande studier. Till utlåtandet bifogas alltid ett följebrev eller missiv. Detta kan innehålla förklaringar till utlåtandet, allmän information om kompletteringsmöjligheter och hänvisning till yrkesvägledare för ytterligare information. Den information som ges i följebrevet måste bli bättre och tydligare enligt Vänsterpartiets mening.

I de fall en utländsk utbildning inte anses motsvara en svensk dito skall det ges tydlig information om exakt vad som behöver kompletteras samt hur och var detta kan göras. Den sökande skall då också erbjudas studievägledning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4 Ansvar för validering av högskoleutbildning

Med anledning av det förslag vi lämnar om förbättrad information vid bedömning och erkännande av utländska högskoleutbildningar behöver också organisationen för detta ses över. Med ett utökat krav på studievägledning skulle det vara naturligt att valideringen görs av utbildningsanordnarna, det vill säga universitet och högskolor, som har störst kunskaper om olika utbildningsvägar och -alternativ. Redan nu gör lärosätena bedömningar av tillgodoräknande av studier utomlands för studenter. Ansvar för validering bör dessutom delas upp mellan universitet och högskolor så att det universitet eller den högskola som anses ha bäst förutsättningar att validera utbildningar inom ett visst område får ett riktat uppdrag. Genom den specialkompetens som dessa universitet och högskolor har kan de på ett bättre sätt informera, vägleda och ge stöd till de sökande som inte får sina utbildningar godkända hur de ska gå till väga för att komplettera sina utbildningar. Det bör således tillsättas en utredning som ser över och lämnar förslag till hur organisationen för validering av utländska högskoleutbildningar ska förändras. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5 Ansvar för validering utanför högskolan

Valideringsdelegationen upphörde den 31 december 2007. Myndigheten för skolutveckling fick i uppdrag av regeringen att efter Valideringsdelegationens avveckling tills vidare svara för allmän bevakning av frågor rörande validering. Däremot har regeringen ännu inte fattat beslut om vilken myndighet som ska ha ansvar för dessa frågor efter att Myndigheten för skolutveckling läggs ner den 1 oktober 2008. I flera sammanhang har regeringen betonat hur viktigt det är med validering, men några förslag för att förbättra valideringen kommer inte.

Utredningen Tre nya skolmyndigheter (SOU 2007:79) hade bland annat i uppdrag att föreslå hur Valideringsdelegationens verksamhet skulle ingå i den nya organisationen för skolmyndigheter. I utredningens slutbetänkande rekommenderades att beslut skulle fattas om hur Valideringsdelegationens arbete skulle fortsätta när delegationens egen slutrapport hade kommit.

I sin slutrapport, Mot en nationell struktur, menar Valideringsdelegationen att det ansvar som har legat på Valideringsdelegationen måste överflyttas på någon annan myndighet under Utbildningsdepartementet och att detta måste ske så snart som möjligt, inte minst med anledning av att validering är en viktig del i integrationsarbetet. Enligt Valideringsdelegationen behövs det inte någon ytterligare utredning hur denna fråga ska hanteras.

Vi föreslår därför att regeringen utser lämplig myndighet som kan överta Valideringsdelegationens tidigare ansvar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 24 september 2008

Rossana Dinamarca (v)

Egon Frid (v)

Elina Linna (v)

Siv Holma (v)

Eva Olofsson (v)